

СТРУКТУРА НІКНЕЙМІВ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Л. В. Шитик, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики

*Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
(Черкаси, Україна)*

e-mail: l_shytyk@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5941-672X>

І. В. Омелюх, викладач кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

(Черкаси, Україна)

e-mail: irinkaom98@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2551-8191>

У статті проаналізовано особливості структури нікнеймів, зібраних за допомогою анкетування студентів та учнів. Систематизовано і класифіковано найменування в соціальних мережах із погляду структури. За особливостями структурних компонентів вирізнено монокомпонентні та полікомпонентні найменування. Монокомпонентні нікнейми схарактеризовані за ускладнювальними (додатковими) складниками та за способом графічного передавання. Полікомпонентні оніми погруповано за особливостями написання, способом творення й кількістю компонентів, специфікою графічного передавання, за різновидами розділових знаків та їхнім призначенням. Серед багатокомпонентних найменувань вирізнено мережеві імена, у складі яких немає цифр (за способом утворення й кількістю компонентів), у структурі яких є цифри (за способом утворення й кількістю компонентів, за місцем розташування цифри стосовно слова, за кількістю цифр).

Ключові слова: *нікнейми, найменування в соціальних мережах, мережеві імена, структура нікнеймів, оніми.*

Актуальність. Специфічний характер інтернет-дискурсу прогнозує зміну окремих положень лінгвістики та особливу форму представлення інформації. Це може бути відхід від усталених правил орфографії, пунктуації, синтаксису, проміжна належність текстів до писемного й усного типів мовлення, своєрідна компенсація невербальних і паравербальних чинників. З огляду на це постає необхідність комплексного вивчення лінгвальних та позамовних особливостей інтернет-комунікації й нікнеймів як особливого виду презентації учасника комунікації. Актуальність дослідження зумовлена потребою узагальнити й систематизувати наявний науковий досвід вивчення структури нікнеймів у соціальних мережах і проаналізувати їхню специфіку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сучасному етапі розвитку мовознавства нікнейми є об'єктом дослідницької уваги, оскільки постають номінативними елементами, що утворені за законами мови й функціують у ній. Лінгвістичні розвідки українських та зарубіжних мовознавців були спрямовані на вивчення різних аспектів функціонування нікнеймів у соціальних мережах. О. Є. Сазонова [6; 7; 9; 10; 11], А. В. Попова [4; 5] запропонували семантичну класифікацію нікнеймів. Досліджуючи мову Інтернету, Л. Ф. Компанцева [1; 2; 3] аналізує гендерний аспект нікнеймів. Структуру онімів загалом і нікнеймів зокрема описано в працях М. М. Торчинського [12; 13; 14], Є. О. Сазонової [8] та ін.

Мета статті полягає в комплексному аналізі структури нікнеймів у соціальних мережах.

Матеріали і методи дослідження. Матеріалом для дослідження слугували нікнейми в соціальних мережах «Facebook» та «Instagram», дібрані методом анкетування серед студентів та учнів. Усього проаналізовано 210 одиниць.

У дослідженні застосовано системний підхід, який полягав у вивченні структури нікнеймів у соціальних мережах. Досягнення поставленої мети зумовило використання таких методів: лінгвістичного опису та спостереження, прагматичного інтерпретування, кількісного аналізу.

Результати дослідження та їх обговорення. Структура нікнейму є засобом реалізації його комунікативної та ідентифікаційної функцій, одним зі способів виразити, привернути увагу, зробити оригінальним мережеве ім'я, надати йому відповідної форми. Особливу функцію виконує зовнішня форма нікнеймів, що позначають ім'я та прізвище, адже лише вона може зробити нікнейм оригінальним.

Досліджувані віртуальні імена неоднорідні за структурою. За кількістю компонентів виокремлено монокомпонентні найменування (напр.: *ssonyas_, aanasteyshaa_, yakiimenko*) та полікомпонентні (напр.: *_zhr_dasha_, iamsona.li, nastya_demnitska*).

Монокомпонентні найменування проаналізовані за ускладнювальними (додатковими) складниками та за способом графічного передавання.

За наявністю додаткових складників монокомпонентні нікнейми диференційовано на такі підгрупи:

а) неускладнені, які не містять додаткових компонентів (15 % від загальної кількості найменувань цієї групи), напр.: *pdoskan, viedro, Nata, Victorious*;

б) ускладнені додатковими голосними літерами (40 %), напр.: *plaaastiic, malboroo_, yakiimenko, __aanasteyshaa__, d_a_r_i_n_aa*;

в) ускладнені додатковими приголосними літерами (5 %), напр.: *_maddenу_, ssonyas_*;

г) ускладнені поєднанням додаткових голосних і приголосних літер (6 %), напр.: *_mariinkka_*;

г) ускладнені вживанням цифри замість літери (10 %), напр.: *vla.9kaa, Kai44er*;

д) ускладнені додатковими ненормативними розділовими знаками, зокрема:

– рисками (20 %), напр.: *d_a_r_i_n_aa, _____di_____ _houston_____, alinochka_, _Blackmoon_*;

– крапками (5 %), напр.: *vla.9kaa*.

За способом графічного передавання монокомпонентні нікнейми диференційовано на такі підгрупи:

а) створені за допомогою малих літер (24 % від загальної кількості номенів цієї групи), напр.: *pdoskan, phevvozha, plaaastiic, yakiimenko*;

б) сформовані поєднанням великих і малих літер (12 %), напр.: *Kai44er, Nata, Victorious*;

в) вибудовані за допомогою великих або малих літер чи їх поєднання з використанням ненормативних знаків і символів (65 %), напр.: *d_a_r_i_n_aa, __di_____ _alinochka_, _Blackmoon_*.

Полікомпонентні нікнейми покласифіковані за способом написання, способом утворення й кількістю компонентів, способом графічного передавання, за різновидами розділових знаків та їхнім призначенням.

За способом написання серед досліджуваних найменувань у соціальних мережах виокремлено три підгрупи, зокрема:

а) нікнейми, написані разом (між компонентами відсутні відступи та інші знаки, що вказують на межу) (21 % від загальної кількості номенів групи), напр.: *Viktoriyaurievna, thestebinalena, kosenkoann_, KarinaKulykk, Snisarenkoyuliya, iaroslav_sokolov, andrej.jruij, vovachernenko7486, evat1407*;

б) нікнейми, що становлять проміжну ланку між написанням разом та окремо (тобто графічно всі компоненти таких назв написані разом, а на межу між складниками вказують розділові знаки) (67 %):

– між компонентами мережевих найменувань розміщено нижні підкреслення (66 % від загальної кількості найменувань підгрупи), напр.: *Yaroslava_is_me*, *_peach_paket_happiness_inside7*, *Bodya_Men8*, *opera_tut_vas_lada*, *_poetry_of_the_soul_15*, *yana_levchenko02_*;

– крапки (23 %), напр.: *iamsona.li*, *m.annaaa.a*, *_inna.chernenko*, *an.shpkvsk*, *h.f.k.pln*, *m.annaaa.a*, *a.doryk2000*, *dashka.zin4*, *andrej.jruij*;

– поєднання розділових знаків та підкреслень (10 %), напр.: *un._happiness*, *_vatis lav. _*, *nastinshka.24_03*, *_daria.polo_*, *(:_lntik._vlog_*, *vladka._chocolate*, *anasteisha_.17*;

в) нікнейми, написані окремо (між компонентами є відступ, чітко визначено межу) (12 % від загальної кількості найменувань групи), напр.: *Lilya Volnitska*, *Mr Pirate*, *bird of the sorl*, *bogdan sergiyenko*, *Максим Беляков*, *Super STAR BRAVI Stars*, *danik 777333 ok*, *Sem 9562*, *Vlad Podenko*.

За способом утворення й кількістю компонентів нікнейми структуровано на підгрупи та визначено основні моделі творення. Окремо проаналізовано мережеві найменування, у яких наявні й відсутні цифри.

Полікомпонентні нікнейми, у складі яких відсутні цифри, мають різну кількість слів та відповідають таким схемам:

а) поєднання двох слів [83 % від загальної кількості номенів групи за способом утворення й кількістю компонентів (полікомпонентні нікнейми, що не містять цифр)]:

– обоє слів написано повністю (словоскладання) (74 % від найменувань підгрупи), напр.: *Olyasergeevna*, *shamkavaleria*, *zhenya_datsenko_*, *iaroslav_sokolov*, *Kristina Badrak*, *dashha_kobets*, *_inna.chernenko*;

– перше слово написано повністю, друге – скорочено (словоосновоскладання) (17 %), напр.: *yulia_mj*, *karinka_kov*, *sofya_Kurb*, *taran.an*, *katja__b_*, *_ann_chajulia.li_a*, *_daria.polo_*, *yurchenkova_yu*;

– перше слово написано скорочено, друге – повністю (основословоскладання) (5 %), напр.: *Lil_sanya*, *Mr Pirate*, *_zhr_dasha_*, *ks.pustovit*;

– обидва компоненти представлені в скороченому вигляді (основоскладання) (3 %), напр.: *smrsk.n*, *an.shpkvsk*, *sinea.exe*;

б) поєднання трьох слів [10 % від загальної кількості найменувань групи за способом творення й кількістю компонентів (полікомпонентні нікнейми, у складі яких немає цифри)]:

– усі три слова написані повністю (60 % від номенів підгрупи), напр.: *shau_the_shup*, *the_great_Submaryne*, *Yaroslava_is_me*, *_vatis lav. _*, *Lanari de Monpa*;

– перше і третє слова написані скорочено, друге – повністю (30 %), напр.: *_t_ann_t_*, *p_ellina_p_*, *m.annaaa.a*;

– усі три слова скорочені (10 %), напр.: *cun.l.u*;

в) поєднання чотирьох слів [7 % від загальної кількості номенів групи за способом утворення й кількістю компонентів (полікомпонентні нікнейми, у складі яких немає цифри)], напр.: *opera_tut_vas_lada*, *Super STAR BRAVI Stars*, *iamsona.li*, *h.f.k.pln*, *bird of the sorl*, *st.zhekoriy the Blissful*.

Полікомпонентні нікнейми, у складі яких є цифри, класифіковано за двома критеріями: за місцем розташування цифри стосовно слова, за кількістю цифр і за способом написання. У межах кожної групи виявлено моделі.

За місцем розташування цифри щодо слова (40 % від загальної кількості полікомпонентних номенів, у складі яких є цифра) досліджувані нікнейми диференційовано на п'ять підгруп, зокрема:

а) нікнейми з препозитивним словом і постпозитивними цифрами [82 % від загальної кількості назв, утворених поєднанням слова й цифр (за місцем розташування)], напр.: *_kostina_07, davidik.10, Sandoruk 2002, da_sha_2337, Serafuma929, Igor007, yacenko7221, inna_1616, Kossmoss.17, anasteisha_.17, ruslanka_27_01, julia_t7_, k.ylia18, daria.nikolaevna_13, vovachernenko7486, andrhristenko09*;

б) нікнейми з препозитивними цифрами й постпозитивним словом (2 %), напр.: *01ruslan_*;

в) нікнейми, утворені за моделлю «цифри + слово + цифра(и)» (11 %), напр.: *02_dasha_08, 07_alinka_05, 05_alisa_03, 27pobeda01, 1__vito_8*;

г) нікнейми, що відповідають моделі «слово + цифри + слово» (2 %), напр.: *danik 777333 ok*;

г) нікнейми, побудовані за моделлю «цифри + слово + слово + цифри» (2 %), напр.: *22_Shadow_girl_06*.

За кількістю цифр (51 % від загальної кількості полікомпонентних назв, у складі яких є цифра) досліджувані нікнейми диференційовані на сім підгруп, зокрема:

а) нікнейми, утворені поєднанням слова й однієї цифри [8 % від загальної кількості назв, утворених сполученням слова й цифри (за кількістю цифр)], напр.: *Bodya_Men8, julia_t7_, dashka.zin4, happiness_inside7*;

б) нікнейми, складниками яких є слово й дві цифри (цифри розташовані після слова) (31 %), напр.: *_banditka19_, _ruslanovna_12, _kostina_07, anasteisha_.17, davidik.10, Kossmoss.17, nast 74, andrhristenko09, alisa_tereshchenko05, _poetry_of_the_soul_15*;

в) нікнейми, що являють собою поєднання слова і двох цифр (одна цифра розташована перед словом, інша – після) (2 %), напр.: *1__vito_8*;

г) нікнейми, які поєднують слово і три цифри (цифри розташовані після слова) (20 %), напр.: *Serafuma929, _malanka_775, baggins221, Igor007, demon_777, Gashapa 236, ulatancura360, anastasiatimoshenko394*;

г) нікнейми, утворені поєднанням слова й чотирьох цифр (цифри розташовані після слова) (25 %), напр.: *yacenko7221, da_sha_2337, _mariya_18_04, vovachernenko7486, _vlad_basenko_21.03_, evat1407, a.doryk2000, Kryvoshiya_Daryna1818, laonasty_2112*;

д) нікнейми, у складі яких є слово й чотири цифри (дві цифри перебувають у препозиції щодо слова, а дві – у постпозиції) (10 %), напр.: *27pobeda01, 02_dasha_08, 07_alinka_05, 05_alisa_03, 22_Shadow_girl_06*;

е) нікнейми, що є поєднанням двох слів і шести цифр (4 %), напр.: *danik 777333 ok*.

За способом написання (16 % від загальної кількості полікомпонентних номенів, у складі яких є цифра) досліджувані нікнейми поділено на чотири підгрупи, зокрема:

а) нікнейми, у яких обоє слів написано повністю [41 % від загальної кількості назв, утворених поєднанням слова й цифри (за способом написання)], напр.: *anastasiya_movchan_17, yana_levchenko02_, Bodya_Men8, danik 777333 ok, andrhristenko09, happiness_inside7, daria.nikolaevna_13*;

б) нікнейми, у яких перше слово представлене повністю, а друге – скорочено (29 %), напр.: *julia_t7_, evat1407, yulia_s2000, dashka.zin4*;

в) нікнейми, у яких перше слово написано скорочено, друге – повністю (24 %), напр.: *m_melnyk09, k.ylia18, laonasty_2112, a.doryk2000*;

г) нікнейми, у яких обоє слів мають скорочену форму (6 %), напр.: *i.mo_99*.

За способом графічного відтворення полікомпонентні нікнейми розподілені на шість підгруп:

а) нікнейми, написані малими літерами (без цифр, розділових знаків та відступів) (7 % від загальної кількості номенів за способом графічного передавання), напр.: *thesteblinalena, shamkavaleria, minchukovaa, ulianatsap, floweryguy, styleeshots, maschakoo, nazarshmagailo, supervolody*;

б) нікнейми, створені за допомогою малих літер, розділових знаків та/або відступів (без цифр) (40 %), напр.: *opera_tut_vas_lada, andrej.jruij*;

в) нікнейми, графічний портрет яких представлений поєднанням малих літер та цифр (незалежно від наявності чи відсутності розділових знаків і відступів) (28 %), напр.: *k.e.s.o.4.k.a_n.a.s.t.i.a, __banditka19__, anastasiya_movchan_17, danik_777333_ok, 27pobeda01, happiness_inside7, nast_74, davidik.10, 05_alisa_03_, vlad_shimko3004*;

г) нікнейми, оформлені за допомогою великих і малих літер (без цифр та розділових знаків) (9 %), напр.: *Lanari de Monpa, Super STAR BRAVI Stars, Viktoriayurievna, SnisarenkoYuliya, Аліна Панченко, Настя Кутілова*;

г) нікнейми, для створення яких залучено великі і малі літери та розділові знаки (без цифр) (10 %), напр.: *nastia. Kutilova, sofya_Kurb, Yaroslava_is_me, Nika_chipenko, Lanari de Monpa, sun.l.y*;

д) нікнейми, в оформленні яких використано великі і малі літери та цифри (незалежно від наявності чи відсутності розділових знаків і відступів) (6 %), напр.: *Sandoruk 2002, Serafuma929, 22_Shadow_girl_06, laonasty_2112, Kossmoss.17, Gashapa 236, Dashe4ka_love_you48*.

Полікомпонентні найменування переважно відповідають лексичним словосполученням (прізвище та ім'я, ім'я та по батькові), напр.: *margo.pavlovskaya, Nika_chipenko, dashha_kobets. Lanari de Monpa*. Зрідка трапляються підрядні словосполучення, напр.: *_peach_paket, 22_Shadow_girl_06, Super STAR BRAVI Stars, _vovchik_official_, happiness_inside7, supervolody*.

За видами розділових знаків та їх призначенням полікомпонентні нікнейми розподілені на чотири підгрупи, у межах яких виокремлено чотири різновиди.

1. Нікнейми, в оформленні яких є нижні підкреслення, проаналізовані за двома критеріями: за кількістю нижніх підкреслень і за місцем їх розташування та призначенням.

За кількістю нижніх підкреслень (40 % від загальної кількості найменувань за різновидом розділових знаків та їхнім призначенням) з-поміж досліджуваних нікнеймів виокремлено такі моделі:

– нікнейми, які містять одне нижнє підкреслення [51 % від загальної кількості номенів, в оформленні яких є нижні підкреслення (за кількістю нижніх підкреслень)], напр.: *Kryvoshyia_Daryna1818, laonasty_2112, daryna_dacenko, lili_neb, shevtsova_arina, demon_777*;

– нікнейми, що мають двоє нижніх підкреслень (26 %), напр.: *05_alisa_03, da_sha_2337, _malanka_775, sophia_2001_21, ruslanka_27_01, julia_t7_, _peach_paket, the_great_Submaryne*;

– нікнейми, у яких наявні троє нижніх підкреслень (16 %), напр.: *opera_tut_vas_lada, ki_ril_god_, p_ellina_p_, _6fort_sit9_, _mariya_18_04_*;

– нікнейми, що мають чотири нижні підкреслення (5 %), напр.: *_vlad_basenko_21.03_, _t_ann_t_*;

– нікнейми з п'ятьма нижніми підкресленнями (1 %), напр.: *_poetry_of_the_soul_15*.

За місцем розташування нижніх підкреслень стосовно слова (слів) та їхнім призначенням (28 % від загальної кількості номенів за різновидом розділових знаків та їхнім призначенням) виокремлено такі моделі:

– нікнейми, у яких нижні підкреслення розташовані на початку і в кінці (ніби вказують на межі нікнейму) [4 % від загальної кількості назв, в оформленні яких наявні нижні підкреслення (за місцем розташування нижніх підкреслень)], напр.: *__banditka19__, _kosenkoann_*;

– нікнейми, у яких нижні підкреслення виконують функцію відступів (розділяють компоненти найменування) (72 %), напр.: *opera_tut_vas_lada, bogdan_khairlaev, happiness_inside7, Yaroslava_is_me, Chayka_misha*;

– нікнейми, у яких нижні підкреслення слугують засобом виразності, привертання уваги (4 %), напр.: *da_sha_2337, katja__b_, ki_ril_god_*;

– нікнейми, у яких нижні підкреслення репрезентують різні поєднання названих вище варіантів (21 %), напр.: *_yana_chernenko_, _bfort_sit9_, _kostina_07, julia_t7_, nastya_keit_, melnichenko_anastasia_*.

2. Нікнейми, у складі яких є крапка (13 % від загальної кількості номенів за різновидом розділових знаків та їхнім призначенням), що виконує такі функції:

– відступу (розділяє компоненти найменування) (96 % від загальної кількості найменувань, у складі яких є крапка), напр.: *k.ylia18, ks.pustovit, andrej.jruij, cun.l.y, st.zhekoriy the Blissful, space.maryna, dashka.zin4, Kossmoss.17, davidik.10, alla.shevchuk*;

– виразності, привертання уваги, створення карнавальності (4 %), напр.: *k.e.s.o.4.k.a_n.a.s.t.i.a, un._happiness, svitlanamiliaieva*.

3. Нікнейми, в оформленні яких є відступ (13 % від загальної кількості найменувань за різновидом розділових знаків та їхнім призначенням), напр.: *Lilya Volnitska, Mr Pirate, bird of the sorl, Ростік Довгаль, Наташа Горбунова, Gashapa 236, Sem 9562, bird of the sorl, Lilya Volnitska*.

4. Нікнейми, що демонструють різноманітні поєднання розділових знаків (6 %), напр.: *anasteisha_.17, (:_Intik_.vlog_, _vatis lav. _, julia.li_a, vladka._chocolate, daria.polo_, nastia. Kutilova, un._happiness*.

Висновки та перспективи дослідження. Отже, дослідження структурних особливостей нікнеймів уможливило виокремлення монокомпонентних та полікомпонентних мережевих імен. Найпоширенішими підгрупами монокомпонентних найменувань є номени, ускладнені додатковими голосними літерами (40 %), та нікнейми, що містять великі або малі букви чи їх поєднання, а також ненормативні знаки й символи (65 %). Серед полікомпонентних мережевих імен продуктивними є нікнейми, що становлять проміжну ланку щодо написання між разом та окремо (67 %), утворені поєднанням двох слів (83 %), найменування, що містять цифри (51 %), нікнейми, які поєднують малі літери, розділові знаки та/або відступи (без цифр) (40 %), номени, що мають нижні підкреслення (40 %).

Перспективи подальших наукових пошуків убачаємо в комплексному дослідженні структури, семантики, прагматики нікнеймів у соціальних мережах.

Список використаної літератури

1. Компанцева Л. Ф. Інтернет-комунікація: когнітивно-прагматичний та лінгвокультурологічний аспекти : автореф. дис. ...д-ра філол. наук : 10.02.02. Київ, 2007. 36 с.
2. Компанцева Л. Ф. Інтернет-коммуникация: когнитивно-прагматический и лингвокультурологический аспекты. Луганск : Знание, 2007. 444 с.
3. Компанцева Л. Ф. Український філологічний Інтернет – новий комунікативний досвід. *Українська мова й література в середній школі, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 129–139.
4. Попова А. В. Нікнейм як основний засіб самопрезентації віртуальної особистості в інтернет-комунікації: семантична природа та класифікація (на матеріалі української мови). *Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах*. Вінниця, 2017. Вип. 33–34. С. 49–58.
5. Попова А. В. Структурні особливості нікнеймів в англійській та українській антропоніміці. *Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов*. Донецьк, 2017. С. 62–67.
6. Сазонова Є. О. Антропонім в Інтернет-комунікації (на матеріалі української, англійської та італійської мов) : дис. ...канд. філол. наук : 10.02.15. Донецьк, 2013. 190 с.
7. Сазонова Є. О. Віртуальний нікнейм як прецедентний. *Лінгвістика*. 2012. Вип. 2. С. 264–271.
8. Сазонова Є. О. Графічна природа Інтернет-імен. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк, 2012. Вип. 25. С. 31–34.
9. Сазонова Є. О. Лексико-граматичні характеристики нікнеймів (на матеріалі української та англійської мов). *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. Луганськ, 2010. Вип. 18 (205). С. 76–80.
10. Сазонова Є. О. Нікнейміка як нова галузь сучасної антропоніміки. *Studia linguistica*. Київ, 2014. Вип. 8. С. 399–403.
11. Сазонова Є. О. Феномен веб-особистості. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Філологічна. Острог, 2017. Вип. 66. С. 81–82.

12. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови : монографія. Хмельницький : Авіст, 2008. 548 с.
13. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови : монографія. Хмельницький : ХНУ, 2009. Ч. 2. 374 с.
14. Торчинський М. М. Структура, типологія і функціонування онімної лексики української мови : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.01. Київ, 2010. 35 с.

References

1. Kompantseva, L. F. (2007). Internet-komunikatsiya: kohnityvno-prahmatychnyy ta linhvokulturolohichnyy aspekty [Internet communication: cognitive-pragmatic and linguo-cultural aspects]. Extended abstract of PhD dissertation (Ukrainian language). Kyiv, 36 (in Ukr.).
2. Kompantseva, L. F. (2007). Internet-komunikatsiya: kognityvno-prahmatychnyy i lingvokulturolohichnyy aspekty [Internet communication: cognitive-pragmatic and linguo-cultural aspects] : monograph. Luhansk: Znanye, 444 (in Ukr.).
3. Kompantseva, L. F. (2004). Ukrayinskyy filolohichnyy Internet – novyy komunikatyvnyy dosvid [Ukrainian philological Internet is a new communicative experience]. In : *Ukrayinska mova y literatura v seredniy shkoli, himnazyakh, litseyakh ta kolehiumakh* [Ukrainian language and literature in high school, gymnasiums, lyceums and colleges]. 3, 129–139 (in Ukr.).
4. Popova, A. V. (2017). Nikneym yak osnovnyy zasib samoprezentatsiyi virtualnoyi osobystosti v internet-komunikatsiyi: semantychna pryroda ta klasyfikatsiya (na materialy ukrayinskoyi movy) [Nickname as the main means of self-presentation of a virtual personality in Internet communication: semantic nature and classification (based on the Ukrainian language)]. In : *Typolohiya movnykh znachen' u diakhronichnomu ta zistavnomu aspektakh* [Typology of linguistic meanings in diachronic and comparative aspects], 33–34, 49–58 (in Ukr.).
5. Popova, A. V. (2017). Strukturni osoblyvosti nikneymiv v anhliys'kiy ta ukrayins'kiy antroponimisty [Structural features of nicknames in English and Ukrainian anthroponymy.]. In : *Aktualni pytannya vyvchennya hermanskykh, romanskykh i slovianskykh mov i literatur ta metodyky vykladannya inozemnykh mov* [Current issues in the study of Germanic, Romance and Slavic languages and literatures and methods of teaching foreign languages]. Donetsk, 62–67 (in Ukr.).
6. Sazonova, Ye. O. (2013). Antroponim v Internet-komunikatsiyi (na materialy ukrayinskoyi, anhliyskoyi ta italiyskoyi mov) [Anthroponym in Internet communication (on the material of Ukrainian, English and Italian languages)]. PhD dissertation (Ukrainian language). Donetsk, 190 (in Ukr.).
7. Sazonova, Ye. O. (2012). Virtualnyy nikneym yak pretsedentnyy [Virtual nickname as a precedent]. In : *Linvistyka* [Linguistics]. 2, 264–271 (in Ukr.).
8. Sazonova, Ye. O. (2012). Hrafichna pryroda Internet-imen [Graphic nature of Internet names.]. In : *Linvistychni studiyi : zb. nauk. pr.* [Linguistic studies]. Donetsk: DonNU, 25, 31–34 (in Ukr.).
9. Sazonova, Ye. O. (2010). Leksyko-hramatychni kharakterystyky nikneymiv (na materialy ukrayinskoyi ta anhliyskoyi mov) [Lexical and grammatical characteristics of nicknames (on the material of Ukrainian and English languages)]. In : *Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka* [Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University]. Luhansk, 18 (205), 76–80 (in Ukr.).
10. Sazonova, Ye. O. (2014). Nikneymika yak nova haluz suchasnoyi antroponimiky [Nicknamics as a new branch of modern anthroponymy]. In : *Studia linguistica*. Kyiv, 8, 399–403 (in Ukr.).
11. Sazonova, Ye. O. (2017). Fenomen veb-osobystosti [The phenomenon of web personality]. In : *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiya». Seriya : Filolohichna* [Scientific notes of the National University «Ostroh Academy»]. Ostroh: Vyd-vo Nats. un-tu «Ostrozka akademiya», 66, 81–82 (in Ukr.).
12. Torchynskyy, M. M. (2008). Struktura onimnoho prostoru ukrayinskoyi movy [The structure of the onymic space of the Ukrainian language] : monohrafiya. Khmelnytskyy: Avist, 548 (in Ukr.).
13. Torchynskyy, M. M. (2009). Struktura onimnoho prostoru ukrayinskoyi movy [The structure of the onymic space of the Ukrainian language] : monohrafiya. Khmelnytskyy : KhNU, 2, 374 (in Ukr.).
14. Torchynskyy, M. M. (2010). Struktura, typolohiya i funktsionuvannya onimnoyi lekspyky ukrayinskoyi movy [Structure, typology and functioning of the onymic vocabulary of the Ukrainian language]. Extended abstract of ScD dissertation (Ukrainian language). Kyiv, 35 (in Ukr.).

L. V. SHYTYK, I. V. OMELYUKH. STRUCTURE OF NICKNAMES IN SOCIAL NETWORKS

Summary. Introduction. *The specific nature of Internet discourse predicts a change in certain provisions of linguistics and a special form of information presentation. In view of this, there is a need for a comprehensive study of nicknames as a special type of presentation of the participant of communication. The relevance of the study is due to the need to generalize and systematize the existing scientific experience of studying the structure of nicknames in social networks and to characterize their specifics.*

Purpose. *The purpose of the article is a comprehensive analysis of the structure of nicknames in social networks.*

Results. *The peculiarities of the structure of nicknames collected by means of questionnaires of students and pupils are investigated. Monocomponent and multicomponent names are distinguished according to the peculiarities of structural components. Monocomponent nicknames are analyzed by complicating (additional) components and by the method of graphic transmission. Multicomponent onyms are grouped according to the peculiarities of writing, the method of creation and the number of components, the specifics of graphic transmission, the types of punctuation and their purpose. Among the multi-component names there are network names that do not contain numbers (by method of formation and number of components), in the structure of which there are numbers (by method of formation and number of components, by location of the number relative to the word and by number of numbers).*

Originality. *The available scientific experience of studying the structure of nicknames in social networks is generalized and systematized and the specifics of onyms selected by the method of questionnaires of students are analyzed.*

Conclusions. *The study of the structural features of nicknames made it possible to distinguish between monocomponent and multicomponent network names. The most common subgroups of monocomponent names are the nouns complicated by additional vowels (40 %) and nicknames containing uppercase or lowercase letters or their combinations, as well as non-normative signs and symbols (65 %). Among multicomponent network names the productive nicknames are the intermediate ones between spelling together and separately (67 %), nicknames formed by a combination of two words (83 %), names that contain numbers (51 %), nicknames that combine lowercase letters, punctuation signs and / or indents (without numbers) (40 %), nouns with underscores (40 %).*

We see the prospect for further scientific research in the comprehensive study of the structure, semantics, pragmatics of nicknames in social networks.

Key words: *nicknames, names in social networks, network names, structure of nicknames, onyms.*

Надійшла до редакції 15.07.21

Прийнято до друку 20.09.21

ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ СИНКРЕТИЧНИХ СПОЛУЧНИХ ЗАСОБІВ (НА МАТЕРІАЛІ «СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ» В 11 ТТ. ТА «СЛОВАРЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ» ЗА РЕДАКЦІЄЮ Б. ГРІНЧЕНКА)
Н. В. Маслюк, аспірантка кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
e-mail: masluk.natalka@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9746-6039>

*Статтю присвячено лексикографічному аналізу граматичних особливостей синкретичних сполучників. Розглянуто частиномовну належність сполучних засобів на матеріалі «Словника української мови» в 11 тт. та «Словаря української мови» за редакцією Б. Грінченка. Докладно проаналізовано частиномовний статус сурядно-підрядних сполучників. Невідповідність синтаксичної функції та морфологічної належності слів, виявлені в словнику Б. Грінченка, підтверджено прикладами зі словникових статей. В обох словниках не підтверджено абсолютного збігу у визначенні частиномовної відповідності сурядно-підрядних сполучників. Функціонування у ролі сполучника підтверджено в обох джерелах для **тобто, або, а, але, та, чи, так**. У зв'язку з відсутністю в словнику Б. Грінченка окремих словникових статей для мовних одиниць **чи...чи, чи то...чи то, хоч...хоч, отже і/отже й** визначено особливості їх функціонування на основі ілюстративних прикладів, пояснень ідентичних за значенням сполучників чи їхніх складників. З'ясовано можливі причини непослідовної морфологічної ідентифікації сполучних засобів **отже, себто / цебто** в словнику Б. Грінченка та відсутність деяких мовних одиниць у СУМі. Визначено кількісні показники частотності збігів частиномовної належності сполучних засобів.*

Ключові слова: лексикографічний аналіз, частини мови, сполучник, вигук, частка, прислівник, сурядно-підрядні сполучники, «Словарь української мови» за редакцією Б. Грінченка, «Словник української мови» в 11 тт.

Актуальність. Словник є відображенням зреалізованого в мовних одиницях культурного простору народу. Його особлива цінність як лексикографічного продукту полягає в тому, що він презентує іншу мовну епоху, віддалену від нас у часі більше ніж на сто років, і вможливує з'ясування особливостей функціонування слова впродовж певного історичного періоду. Потреба порівняти граматичні функції сполучних засобів у різні роки зумовила вибір джерел для проведення дослідження. На сьогодні словники слугують фактологічною базою для відбору мовних одиниць, необхідних для реалізації тої чи тої лінгвістичної розвідки [3, с. 17]. Лексикографічна галузь (особливо граматична лексикографія) як одна з пріоритетних сфер сучасного мовознавства відображає новітні процеси розвитку лінгвістичних наук: провадить пошуки й досліджує граматичні проблеми для представлення їх у лексикографічному форматі [3, с. 17; 4, с. 30], що вможливує застосування порівняльного лексикографічного аналізу для виявлення особливостей граматичного вживання мовних одиниць у діахронному аспекті. Крім того, сучасні мовознавці зосереджують увагу на дослідженні трансформаційних процесів у системі мови, зокрема на вивченні перехідних явищ у сфері простого і складного речень та структурно-семантичних (семантико-синтаксичних) особливостей сполучних засобів [7, с. 11–48; 14, с. 93–103]. Це, безперечно, актуалізує лексикографічну розвідку задля уточнення граматичних характеристик досліджуваних одиниць в аспекті теорії перехідності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У сучасному українському мовознавстві впродовж останніх десятиліть найбільш активно обговорюваними є синкретичні вияви у сфері морфології та синтаксису [14, с. 70–72]. Мовознавчі розвідки з